

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לה: וש"נ],
(ב) כתובות דף יז: ג [שם
ע"ש], (ד) [שי"ך לעמוד
הקודם],

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואי לכורכמא:
(ב) שם דמהימן וכי תימא
הכי נמי מיתקני רבנן
מילתא: (ג) שם במשנה
עמו במדינה א"ר יהודה
(ד) שם ומיתא אחת נמקח:
(ה) שם ויילכו ויודיעוהו:
(ו) רשב"ם ד"ה דאי לא
מימא וכי מאחר שהמהדיק
בו אוכל: (ז) תוס' ד"ה קמי
וכי' שלא יוכל זה לחפור
תלל:

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

א. (עד) שייבש וכו'
אחרונים. עיין רמב"ן.
ב. שלא לתת דבריהם
לשיעורים, אבל למי שהוא
עימו בעיר וכו' לאלתר
היה חזקה כראמרינן
בגמ' (מא.). ריטב"א.
ג. דפשיטא ליה דחזקה
שלא בפניו חזקה חזקה
אפי' יהודה וגליל נמי.
רבינו יונה.

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

לח.

פס' א מִי פִּסַּד מֵהֵל מִכִּסֵּה הֵל וְסִמָּה עֵשֶׂן
כִּפְּס טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִימֹן רָצוּ
סִפִּיץ ט:
פס' ב ג מִי פִּסַּד מֵהֵל
טוֹעֵן וְנִטְעֵן הֵל יֵה
סִמָּה עֵשֶׂן זֶה טוֹשֵׁעַ חִמָּה
סִימֹן קִמָּה סִפִּיץ כ:
פס' ד מִי פִּסַּד הֵל זֶה מִגֵּם
שֵׁם טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִימֹן
קִמָּה סִפִּיץ א:
פס' ה מִי שֶׁהֵל ז וְסִמָּה
שֵׁם טוֹשֵׁעַ חִמָּה סִפִּיץ
קִמָּה סִפִּיץ א:

לעזי רעט"י

קרו"ג אוריינטי"ל. חריע.

רבינו גרשום

מתקין לה רבא אמאי
 תיה. מקום הירוקה לימא
 ליה. כומר לוקח לזכרובא
 וירשאק ובניא. ל' דומיא
 דהא ענין שוכרם אלא
 דהכירי ירוקש של צע
 אירשאק וירשאק מלוה
 שקורין אירושני' שלא מבר
 לוקם אלא הצע עצמה ולי
 מקום הירוכא הכי נמי
 צע צמיח ולי כי יכש
 האילן אלא הדקל ובניא ל'
 שקול אילנך ועקר ויולי.
 אמר אבי רבא. שושב הכי
 יקני לה משפוליה ועד
 תחומא בבר הלוך מחמת
 שושב שטרין ואמר אילן
 ומקומי מבר ל' ותחוקי
 שני חזק אלא מיהא
 מביקו דאז' א' לזכרובא
 כלומר אילנך
 דברא ל' זמן של יתישב
 מאי. הוה ליה למיכבד
 מרעיל ל' מן חזקה
 והוא ששלשמי שני חזקה
 ועיני' אלא הגיע זמן לקצור
 והירוכא וירושן כרשותו
 ענודת הקרקע שחתך
 הירוכא כי נמי אילנך
 משום הכי אלא מיהא ואמאי

דעת

לגויא זולגא האו דלעקמן [ע"פ:] ממתי
ציתים ועומד ורואה אחד מחזיק בשדה
י ראה חורב וקורב ומעמר ודש חורב
ישראל: לחוק. חלוקת זו מזו לענין
ק זה אדם שלש שנים בלא מחאה אינה
היא מחמת בעל חקרקע מחאה שהרי
אע"ג דלא מיהא לא הפסד שמתקמו
בגון שלש ביהודה צעיר אחת והסחיקו
ז שלש שנים ב'. לחלוק בזה ולומר דלין
מארץ ישראל והסחיקו בארץ ישראל היא
יסחיק זה בחרקע שלו שנה ובחוקן שנה
רש אי צעיר יהודה מחאה בפניו או לא
עין מיוחדת אינש בשטריה אלא כדמפרש
ומת וסחיק אלא לכך האריכו שלש שנים
בב' מאי קסבר תנא קמא. דר' יהודה:
זה בפני שנים אם השוק שלא בפניו של
י ומדלא מזהר הפסד והלכך קמתי עד
יהודה וגלוי נמי. היה ביהודה הסחיקו
אפי' רובי ביהודה והסחיקו ביהודה. צעיר
מחאה. ומשם הכי קמתי עד שיהא עמו

מערער מחאה חזקתו של זה נמי לא

ממסוקף לה רבא. אמאי קנה קרקע דכנגד האינן ממחר דתנן לא קנה בקרקע כלל לא קנה. ודקשיא לכו דכיון דלהתקיים בקרקע וז קנאו נמא שיקנה ייקח הקרקע גם ליטע אחר במקומו של זה אחר שייבש או ייפך: לימא ליה. מוכר: כורכמא דרישא וצנין לך. קרו"ג אורינטי"ל

מתקין לה רבא וְלוימא ל' כורכמא דרישקא
וזבני לך עקור כורכמא דרישקא וזיל אלא
אמר רבא כבא מחמת טענה אמר ליה מר
קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי (א) ואי
כורכמא דרישקא זבין ליה מאי ה"ל למעבד
איבעי ליה למחויי דאי לא תימא הכי (ב) הני
משכנתא דסורא דכתב בה הכי במישלם
שניא אלן תיפוק ארעא דא בלא כסף אי
כביש ליה לשטר משכנתא ואמר לקוחה היא
בידי הכי נמי דמחימן (ג) מיתקני רבנן מילתא
דאתי בה לידי פסידא אלא איבעי ליה למחויי
הכא נמי איבעי ליה למחויי: **מתני'** (ד) שלש
ארצות לחזקה יהודה ועבר הירדן והגליל היה
ביהודה והחזיק בגליל בגליל והחזיק ביהודה
אינה חזקה עד שיהא עמו במדינה (ה) אחת
אמר רבי יהודה לא אמרו שלש שנים אלא
כדי שיהא באספמאי ויחזיק שנה (ו) ילכו
ויודיעוהו שנה ויבא לשנה אחרת: **גמ'** (ז) מאי
קסבר ת"ק אי קסבר מחאה שלא בפניו היא
מחאה אפי' יהודה וגליל נמי אי קסבר מחאה
שלא בפניו לא היא מחאה אפילו יהודה
ויהודה נמי לא א"ר אבא בר ממל אמר רב
לעולם קסבר ימחאה שלא בפניו היא
מחאה ומשנתניו תכשעת חירום שנו ומ"ש
יהודה וגליל דנקיט הא קא משמע לן
דפתם

קרקע אלא כי כורכמא דרישקא ושזב לא יכול למעון אחר שלש
שטר היה לי ואבד דכיון דמיחה זו זה היה לו להזהר
בשטריו: דאי לא סימא דיני דמחאה כי האי גוונא לא הויא

ממחאה מחאה (א) שמודה זו שאוכל עכשיו מן הקרקע מן הדין
בגמרת ארץ ישראל [פס' ה"א] א"ר אלעזר אפי' שמי אכסמיות כו'
שלו אינה חוקה עד שיאכל עמו בנותה העיר ובאותה מדינה רב אמר
ובזורר ולא ראהו מכנים פירות אינה חוקה עד שיראהו מכנים פיר'
זבלה דכמפרש ואולי: ה"פ. יזהר הקרקע ביהודה והחזיק ב
החזקה כעמא בגמרא דסמ' יודא וגליל כשעת חירוס דמי
אין מי שידע לו למחזיק שניהם וזו וזהר בשטרו דלא אין שירות
היה לו לזה המחזיק לזהר בשטרו שהרי יודע שאין צלל הקרקע יכול
בעיר אחרת דכיון דשירות מנחות הוה ליה למחזיק ומדלא
לחוקה דהיה בגליל והחזיק ביהודה הוה חוקה ואפילו היה בגליל
לכן האריכו שני חוקה זמן מרובה של שלש שנים כדי
יאלו בשנה שמה ויודיעוהו לצלל הקרקע ולשנה שלשה
שנה אף דאם להרחיק במיתו ולפי ההוה תקנו ועממיה
אחרי שמה אף כו' וטעמא דלדידה דלא שמי' דלכלוה לארבע
המערער רחוק אלז אי הוה המערער בעיר הוה חוקה מן
שמה צלל הקרקע במחזיק אפי' שלא בפניו כגון

מערער מחאה חוקתו של זה נמי לא
אילו הבא לא מצי למטען הכי דהא לא
מלכות שיש חירות בין זו ולו והכי הוה
דבשעת חירות מוקמת לה מ"ש יהודה
למימר כדלעיל הכי אפילו יהודה
של מדינה ומדינה אין בינוסם תגרה:
הא

אז לא יצא הדבר לאוויר של מחזור שיהיה צבטור ויחלץ כל היום מחמת
הוא חוקה דטעמא דחוקה ג' שנים קונה משום דמלי טעין ליה מחמת
יטבול למחות דהא אינה מחאה: ומ"ש יהודה וגליל דנקט. רמב"ם
למיתני כל הארצות חלוקות לחוקה בשעת חירום. ואף דמפרש
וגליל דלא הוא חוקה אפילו יהודה לא תיהיה חוקה ואין
יהודה נמי לא ועוד דהיינו מחבר ר' אבהו בשעת חירום שנו שיש

(א) נראה ד"ל ואי לא מיחה
הוי חזקה הו"ל דמחאה וכו'.